

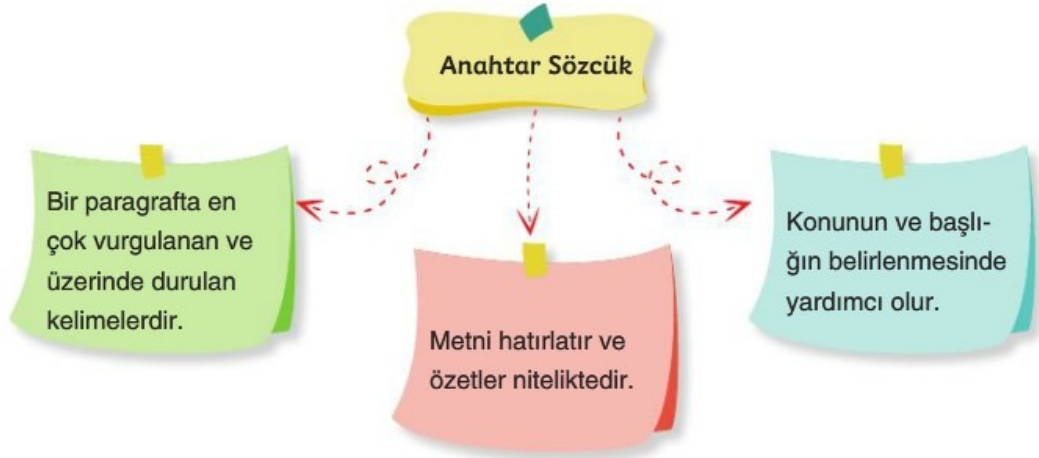
KARMA METİN SORULARI TESTİ 2

1. Çocuklar küçükken devamlı onların yaramazlıklarından şikâyet edilir. Çocukları belirli bir kalıba sokmak, sıradanlaştırmak istenir. Oysa her çocuk dünyaya bakışını farklı ifade eder. Yakındığımız yaramazlıklar aslında çocuğun dünyayı anlama biçimidir. Bu anlama yolunda onları her engelleyişimiz, bir merak kıvılcımını söndürmektedir. Belki de bu yüzden kötü davranışları eleştirmek yerine onları daha çok gözlemlemeli ve onların merak yolculuğuna arkadaşlık etmeliyiz.

Bu metnin başlığı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Haylazlık mı Merak mı? B) Çocuk Neden Konuşur?
C) Sevgiyle Büyüyen Bireylerde Algı D) Yaramaz Çocuklarda Ebeveyn Etkisi

2.

Verilen bilgilere göre anahtar sözcükleri “geri dönüşüm, çevre ve atık” olan bir metnin konusu aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Çevrenin sesini duymak B) Doğa için sürdürülebilir çöpler
C) Atıkların üretime katkısı D) Evlerde geri dönüştürülebilir malzemeler

3. Her mevsim özeldir belki ama güz mevsiminin insanlarda farklı bir yeri vardır. Hüznü çağrıştıran bu mevsim; içsel bir yolculuğun, dinlenmenin ve durulmanın vaktidir. Çiçek açan, coşan, çalışan ne varsa güzle birlikte bekleme zamanının da geldiğini anlar. Hafif ürperdiğimiz ve ıslandığımız bu mevsim, bizlerin de zihnindeki tüm çalkantıların durulmasını haber veren bir çağrı gibidir.

Bu metinde aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Güz mevsiminin insanlar üzerindeki etkisi
B) Mevsimlerle birlikte değişen duygular ve ihtiyaçlar
C) Beklemenin ve dinlenmenin yaşamımıza kattıkları
D) Zihnimizde oluşan çalkantıların ruhumuza verdiği zararlar

4.

Belleğimizde kalan anılar, küçük an parçalarından oluşur. Anların toplamı ise anılarımızı meydana getirir. Bir şehrin hafızası, yapılarda ve kitaplarda olduğu kadar bizim belleğimizde de yaşar. Şimdilerde en çok dert yandığımız meselelerin başında geliyor belleğimizi unutuyor olmamız. Şehirler de insanlar gibi doğar ve büyürler. Büyüdükçe de sürekli şekil değiştirirler. Bu değişimin bir yanı belleğimize hoyrat görüntüler, yeni yaşanmışlıklar eklerken öbür yanı da geride kalan anılarımızı hatırlamamıza vesile olur.

Bu metnin anahtar sözcükleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) anılar, şehirler, bellek
B) değişim, şehirler, yapılar
C) kitaplar, yapılar, şehirler
D) insanlar, anlar, unutmak

5.

Çocukların kişilik gelişiminde edebiyat önemli bir rol oynamaktadır. Çocuklar için yazılan edebî metinler, bir yandan eğitici bir kimlik taşıırken bir yandan da çocukların estetik anlayışını geliştirerek seçiciliği çocuğun iç dünyasına yerleştirmeyi hedefler. Bu bağlamda çocuk edebiyatının temel amacı; düşünen, araştıran, sorgulayan, bilgiye ulaşmayı bilen, sosyal becerilere ve estetik algıya sahip okuyucuların yetişmesine kaynaklık etmektir.

Bu metinde aşağıdakilerin hangisi hakkında bilgi verilmektedir?

- A) Çocuklarda sosyal becerilerin geliştirilmesi
B) Eğitici kimlik taşıyan eserlerin özellikleri
C) Çocuk edebiyatı eserlerinin çocukların gelişimdeki önemi
D) Edebî eserlerin estetik yönleri

6.

Kitap okumak bir alışkanlıktır ve bu alışkanlık için özel bir zaman ayırmak şarttır. Yoğun bir iş veya okul hayatı içinde elbette ki birçoğumuz bu zamanı bulmakta zorlanıyoruz. Bu zorlanmayı ortadan kaldırmak için gün içinde başka etkinliklerimize ayırdığımız sürenin bir kısmını bu alana kaydırabiliriz. Bunun için kendimize yapabileceğimiz gerçekçi bir hedef belirlememiz gerekiyor. "Günde yarım saat kitap okuyacağım." yerine "Şu kadar sayfa okuyacağım." veya "Bu kitabın şu bölümünü bitireceğim." gibi hedef belirlemek, hem planımızın uygulanabilirliğini sağlayacak hem de bu konuda motivasyonumuzu artıracaktır.

Bu metinde aşağıdakilerin hangisinin üzerinde durulmaktadır?

- A) Kitap okumanın çok zaman aldığı
B) Kitap okumak için gerekli olan zamanın günlük hedeflerle doğru orantılı olduğunun
C) Kitap okuma alışkanlığı için gerekli zamanın uygun hedefler yardımıyla oluşturulacağını
D) Kitap okurken asıl önemli olanın kaç saat okunduğu değil ne kadar sayfa okunduğunun

7.

Dil, bir milletin en değerli hazinesidir. Bu hazine milletli oluşturan tüm fertlere eşit derecede sunulmalıdır. Sadece belirli ve imtiyazlı kişilerin faydalanabildiği bir dil, ortak ve birleştirici millî unsur görevinden uzaklaşır. Gerçek bir millî dil, yalnızca belirli bir aydın kitlenin değil tüm milletin malı olan ve millet tarafından işlevsel olarak kullanılıp anlaşılabilen bir dildir. Yabancı dillerin etkisi her dilde mutlaka olacaktır ama kullanıldığı coğrafyadaki kişilerin anlayamayacağı kadar yabancı etkisi altında kalmış bir dil ne ortak eser verebilir ne de kültürün devam ettirici ögesi olabilir.

Bu metinde vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir milletin kültürünü gelecek kuşaklara aktarması için eğitime ve dile önem vermesi gerekmektedir.
B) Dilini geliştiremeyen ve teknolojik terimlere kapalı olan bir millet çağın gerisinde kalmaya mahkûmdur.
C) Milletlerin kullandığı lisanda dizinleri ve kalıpları değiştirebilme sınırlarını o lisanın kendi sistemi içindeki tutarlılığı belirler.
D) Bir dilin ortak değerlere sahip olması için dili kullanan kişilerce rahat anlaşılması ve yabancı dillerin hâkimiyeti altında olmaması gerekir.

8.

Cahit Sıtkı'nın "Yaş otuz beş, yolun yarısı eder." demesi otuz beşime geldiğim andan itibaren asabımı bozmuştu. (I)Hâlbuki ortaokuldaydım ilk okuduğumda, adama harfiyen hak vermiştim. (II)Anladığımda ise yarısından fazlasıydım hatta. (III)Şimdi yarıyı geçeli birkaç sene olmuşken ne demek istediğine yeni vakıf oluyorum. (IV)"Büyük adamlar boş yere büyümüyorlar." sözünü zamanında herkes anlayabilir ve hak verir durumda olsaydı Sıtkı'nın bu sözleri çoktan buhar olmuş, kimse bir harfini dahi hatırlamaz olacaktı.

Numaralanmış cümlelerden hangisi bu metnin ana düşüncesini vermektedir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

9.

Ahlak, doğru veya yanlış davranışların vicdan ve toplum kurallarıyla bütünleşerek ortaya çıkardığı sistemdir. Ahlak kavramı nesiller ve medeniyetler boyunca insanların kafasını kurcalamış, her birey kendi içsel dürtüleri doğrultusunda bir ahlak sistemi benimsemiştir. Fakat günümüzde, modernleşen insanla birlikte ahlak anlayışının da durumlara ve çıkarlara göre şekillenebildiğini görüyoruz. Vicdan yolundan sapan insanlar maalesef kendisinin zarar görmediği ahaksızlara göz yumabiliyor. Oysaki yanlış her durumda yanlıştır, gücümüz yetsin yetmesin veya işimize gelsin gelmesin doğruyu savunmaktan vazgeçmemeliyiz.

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ahlak kavramı çoğu zaman farklı toplumlar tarafından merak edilen bir konu olmuştur.
B) Toplum modernleştiği için ahlak anlayışı çöküntüye uğramış ve gelecek nesiller yozlaşmıştır.
C) Doğru ve yanlış değişkenlik gösteren bir durum olmamalı, kendi içinde tutarlılığını korumalıdır.
D) Günümüzde insanlar ahlak kavramını içselleştiremeyerek onu şahsi ihtiyaçlarına göre kalıba sokabilmektedir.

10.

Yaprak bitlerinin çok karışık bir yaşam döngüsü vardır. Değişebilir cinsiyet özellikleri ile çok hızlı bir üreme sistemine sahiptirler. Özellikle dişi yaprak bitleri yerleştikleri konak bitkinin üzerinde yumurtadan çıkar. Kısa sürede büyüyerek kendi yumurtalarını üretebilecek duruma gelebilir. Bu yoğun çoğalma sürecindeki besin kaynağı ise konakladığı yapraktır. Bu beslenme konak bitkisini zayıflatır hatta öldürebilir.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaprak bitlerinin üreme sistemi
B) Yaprak bitleri ile konak arasındaki ilişki
C) Yaprak bitlerinin bitkilere faydaları ve zararları
D) Yaprak bitleri ve besinler arasındaki etkileşim

11. Halk yaşamında mevsimlerin yaz ve kış olarak ayrılması öncelikle günlük yaşamın ayrılmaz bir parçası olan giyinme, beslenme, temizlik gibi alanlarda kendini gösterir. Kış mevsimine girerken tüm evlerde kışa hazırlık olarak sobaların kurulması, kaloriferin bakımı, gaz ve odun gibi yakacakların temini için bir hareketlenme görülür. Bacalar temizlenir, halı ve perdeler yıkanır, bahçede ve evde bulunan çiçeklere bakım yapılır, yazlık giyecekler kaldırılır kışkıklar çıkarılır. Dolap, depo, ambar gibi yerler bir güzel temizlenir ve yazdan yapılan konserve, reçel, turşu, tarhana gibi yiyecekler buralara doldurulur.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mevsimlere göre yiyecek ve giyecekler
- B) Yazdan kışa geçerken evlerde yapılan hazırlıklar
- C) Kış mevsimi sonrasında yaşamımızda yaşanan hareketlilik
- D) Yaz mevsiminin bitmesiyle günlük hayatımızda yaşanan değişimler

12. Bugüne kadar zekâ ile ilgili yapılan araştırmaların geneli nörolojik temellere dayandırılmıştır veya IQ'nun belirlenmesinde rol oynayan genlerle bağdaştırılmıştır. Fakat Hollanda'da yapılan bir araştırma, zekâ ile ilgili tespitleri doğrudan beyin hücrelerine indirgedi. Araştırmalar, tümör veya epilepsi sebebiyle ameliyat olacak 35 gönüllü üzerinde yapıldı. Ameliyatlar sırasında gönüllülerin beyinlerinde alınan sağlıklı dokular canlı olarak muhafaza edildi. Bu dokuların incelenmesi sonucu dil anlama, anılar oluşturma vb. zekâyâ dair işlevlerde görevli ön lobdaki hücrelerin IQ puanı yüksek olanlarda daha büyük olduğu görülmüştür. Beynin büyüklüğü ile zekâ arasındaki ilişkide yardımcı olacak bu sonuca göre büyük beyin hücrelerine sahip kişiler aynı zamanda nöronları arasında daha çok bilgi alıp işleyebilen kişilerdir.

Bu metinde zekâ ile ilgili asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Beyin hücrelerinin büyüklüğü ve nöronların etkileşimiyle doğru orantılı olduğu
- B) Bilgi alıp işleyebilme ve bu bilgiyi kullanma görevinden bağımsız düşünülmesi gerektiği
- C) IQ seviyesinden bağımsız olarak dil becerisi ve anı oluşumunu sağlayan ön lobla belirlendiği
- D) Göstergesi olduğu düşünülen bulguların büyük nöronlara sahip kişilerde daha az gözlemlendiği

13. Araştırmacılar, insanın biyolojik ve davranış yönlerinin birbiriyle olan bağlantısını çözebilmek için beyin-davranış ilişkilerini inceliyorlar. Dehidrasyonun yani vücuttaki su yoksunluğunun neden olabileceği etkilerin fiziksel ve zihinsel sonuçlarını anlamaya yönelik bilimsel çabanın ilerlediği görülmektedir. Vücudun susuz kalmasının fiziksel performansı olumsuz etkilediği uzun zamandır bilinmektedir. Mevcut araştırmalar; seyrek de olsa fiziksel, görsel, psikomotor ve bilişsel performansta düşüşlerin su yoksunluğu, ısı veya fiziksel güç harcama nedeniyle vücut ağırlığının %2 veya daha fazlası kaybedildiğinde meydana gelebileceğini göstermektedir. Yani vücudunuzda su yoksunluğu arttıkça ve bu sebeple kilo vermeye başladıkça yaşınız ilerlediğinde bilişsel anlamda becerilerde zayıflama görülüyor. Bu düşüş kendisini alzheimer, erken yaşta demans, unutkanlık gibi rahatsızlıklarla gösterebiliyor. Hepimiz gün içinde hatırlatıcılar oluşturarak günlük su ihtiyacınızı karşılamayı unutmamalıyız.

Bu metinde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aşırı kilo kaybı alzheimer ve demansa neden olarak unutkanlığa yol açmaktadır.
- B) Su yoksunluğu bilişsel becerilerin zayıflamasına neden olmaktadır.
- C) Dehidrasyonun önüne geçmek için su tüketimimize dikkat etmeliyiz.
- D) Sağlıklı bir şekilde kilo vermenin ön koşulu su yoksunluğu yaşamamaktır.

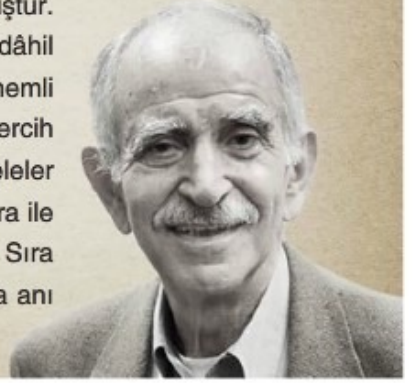
14. İnsanların kişisel ihtiyaçlarını hedefleyen reklamların hazırlanmasında sözsüz iletişim araçlarından biri olan renklerin doğru kullanımı oldukça önemlidir. Çünkü renklerin insan psikolojisi üzerinde güçlü ve güdümlayici bir etkiye sahip olduğu bugün artık bilinen bir gerçektir. Reklamcılar, renklerin bilinçaltı etkilerini bilir ve doğru kullanmayı başarabilirlerse hazırlanan reklamları da daha başarılı olacaktır. Renkler aynı zamanda algılarımızı örgütleyici bir etkiye de sahiptir. Örneğin okyanus ferahlığı sloganıyla ambalajlanan bir kozmetik üründe kullanılan rengin mavi veya yeşil tonlarında olması bir tesadüf değildir.

Bu metinde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kozmetik ürünlerde en çok mavi ve yeşil tonlarının kullanılmasının nedeni insanların ferahlatıcı duygulara ihtiyacının olmasıdır.
- B) Reklamcılar, reklamlarında kullandıkları renklerin insanlar üzerindeki etkilerini doğru analiz ederlerse başarılı işlere imza atabilirler.
- C) Güçlü bir sözsüz iletişimin en önemli kuralı renkleri nasıl ve ne amaçla kullandığı konusunda bilgi sahibi olmaktır.
- D) Algılarımız ve bilinçaltımız renklerin etkisi altındadır ve reklamcılar bu durumu fırsata çevirmektedir.

15.

Ülkü Tamer, şiirinde çocuksu duyarlılığıyla imgeleri bütünleştiren bir şairidir. Yayıncılık, oyunculuk ve çevirmenlik yapan ünlü şair 1937'de Gaziantep'te doğmuştur. "İkinci Yeni" adı verilen şiir akımının öncülerinden olan şair, bu akıma sonradan dâhil olmasına rağmen akımın ilerlemesinde ve belirgin hatlarının oluşmasında önemli rol oynamıştır. Kendine has bakışıyla sade ve dolambaçtan uzak bir anlatım tercih eder. Derin acılara sahne olan eserlerinde 70'li yıllardan sonra toplumsal meseleler de hâkim olmaya başlamıştır. Soğuk Otların Altında, Gök Onları Yanıltmaz, Ezra ile Gary, Virgülün Başından Geçenler, İçime Çektiğim Hava Değil Gökyüzüdür, Sıra Göller, Seçme Şiirler, Yanardağın Üstündeki Kuş isimli şiir kitaplarının yanında anı ve öykü türünde de kitaplar yayımlamıştır.

Buna göre Ülkü Tamer ile ilgili,

- I. Toplumsal meselelere duyarlılığı şiire başlamasına vesile olmuştur.
- II. Farklı türde eserler vermiştir ve çeşitli mesleklerde çalışmıştır.
- III. Bulunduğu dönemde belirli bir akımın gelişmesine katkı sağlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

16. Ahlak, doğru veya yanlış davranışların vicdan ve toplum kurallarıyla bütünleşerek ortaya çıkardığı sistemdir. Ahlak kavramı nesiller ve medeniyetler boyunca insanların kafasını kurcalamış, her birey kendi içsel dürtüleri doğrultusunda bir ahlak sistemi benimsemiştir. Fakat günümüzde, modernleşen insanla birlikte ahlak anlayışının da durumlara ve çıkarlara göre şekillenebildiğini görüyoruz. Vicdan yolundan sapan insanlar maalesef kendisinin zarar görmediği ahlaksızlara göz yumabiliyor. Oysaki yanlış her durumda yanlıştır, gücümüz yetsin yetmesin veya işimize gelsin gelmesin doğruyu savunmaktan vazgeçmemeliyiz.

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ahlak kavramı çoğu zaman farklı toplumlar tarafından merak edilen bir konu olmuştur.
- B) Toplum modernleştiği için ahlak anlayışı çöküntüye uğramış ve gelecek nesiller yozlaşmıştır.
- C) Doğru ve yanlış değişkenlik gösteren bir durum olmamalı, kendi içinde tutarlılığını korumalıdır.
- D) Günümüzde insanlar ahlak kavramını içselleştiremeyerek onu şahsi ihtiyaçlarına göre kalıba sokabilmektedir.

17. Çakıl taşlarını hiç dikkatle incelediniz mi? Dikkatli bakarsanız her birinin farklı olduğunu göreceksiniz. Milyarlarca çakıl taşından bahsediyorum. Renkleri, ağırlıkları, biçimleri tıpatıp benzeyenler bile minik hatlarla dahi olsa birbirinden ayrılıyor. Bu fark; meydana geldikleri doğa, kaynak ve diğer taşlarla etkileşimden meydana gelebilir. Tıpkı insanlar gibi... Onlar da, çok benzeyenler bile, birbirinden farklıdır aslında. Çünkü çakıl taşları gibi insanları da içinden çıktığı toplum, aile ve yaşamları boyunca verdikleri mücadeleler şekillendirir. Kimileri sert kayalıklara çarpa çarpa keskin hatlar kazanırken kimilerinin de törpülenir sivrilikleri dalgaların vuruşuyla.

Bu metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsanların ve çakıl taşlarının yapılarının birçok benzer yönü kanıtlanmıştır.
- B) Taş oluşumunda kaynak maden yapısı kadar çevre ve insan etkisi de bulunmaktadır.
- C) Kişilerin karakterleri, bulundukları çevre ve karşılaştıkları durumların etkisiyle şekillenir.
- D) Sert kayaların olduğu bölgeler de insanlar da çakıl taşları da daha katı kurallar benimsemiştir.

18. Çoğu insan belirli bir yaştan itibaren gelecekte edinmek istediği mesleği az çok kafasında şekillendirmektedir. Zaman içinde bu şekil farklı etkenlerle değişmekle birlikte özündeki amacı ve yöntemi korumaktadır. Yetişkinlik çağlarına ve meslek seçimine kadar gelen süreçte muhakkak içsel değişimimiz ve yeteneklerimiz etkendir fakat karakterimizin asıl şeklini veren ailemizin etkisi tüm bunların üzerindedir. Birçok insanın anne veya babasının hayali olan mesleği seçmesinin sebebi de budur belki. Bizi dünyaya getiren, büyüten ve yetiştiren insanların yaşamımızın geri kalanında seçeceğimiz yolda rehber olması ise gayet doğal bir sonuçtur.

Bu metin aşağıdakilerden hangisine cevap olarak yazılmış olabilir?

- A) Eğitim ve kariyer birbiriyle bağlantılı mıdır?
- B) Meslek seçiminde ebeveyn görüşleri etkili midir?
- C) Ailelerin çocuk yetiştirmede dikkat etmesi gereken kurallar nelerdir?
- D) Çocukluk yıllarında beliren fikirler yetişkinlikte ne kadar değişmektedir?

19.

Gazeteci

(I) ----

İlkokuldayken Namık Kemal ve Tevfik Fikret'i çok severdim. Fransız Mektebinde de okuma hastalığı bende devam etti fakat edebiyata karşı ciddi ilgi lisede sıra arkadaşımın tavsiyesiyle okuduğum Baudelaire ile başladı. İstanbul sokaklarını gezerken okumak benim için nefes almak kadar doğal bir hâl oldu.

Yazar

Gazeteci

(II) ----

Gülmenin, konuşmanın, hüznün vakti olmadığı gibi yazmanın da bende yeri ve vakti yoktur. Dolmuşta rastladığım bir sahne bende aniden bir kurgu uyandırabilir veya yemek yerken aklıma bir şeyler gelip kenara karalayabilirim. Öyle geniş vakitler ve konfor aramam kaleme sarılmak için.

Yazar

Bu konuşmada numaralanmış yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) (I) Sizde edebiyata karşı ilk ilgi nerede ve ne zaman başladı?
(II) Yazmak için özel bir alana veya saate ihtiyaç duyar mısınız?
- B) (I) İlk yazılarınızı kaç yaşında yazmaya başladınız?
(II) Hangi bakış açısıyla ilk yazılarınızdan bugüne ulaştınız?
- C) (I) Ailenizin meslek seçiminize etkisi olmuş mudur?
(II) Güncel edebiyatta kendi tarzınızı nasıl tanımlarsınız?
- D) (I) Toplumcu bir anlayışla kaleme aldığınız eserlerin bu kadar beğenilmesini bekliyor muydunuz?
(II) Yeni bir romana başlamadan önce kendinizi toplumdan soyutladığınız ve vakit geçirdiğiniz bir yer var mı?

20.

Odamda beni kitaplarım bekler. Bu yegâne tesellidir. Her eşyasını ayrı ayrı ve gayet iyi tanıdığım bu odada yalnız onlar her zaman için yeni bir koku taşırlar. Her zaman söyleyecek birçok lafı vardır. Mesela, masanın kenarındaki ucu kırık mermer tütün tablasını belki yüz defa üstten, alttan, sağdan, soldan tetkik etmiş; elime alarak saatlerce kırık yerdeki ince damarları ve pürüzleri seyretnişimdir. O, bana artık kendi sesim kadar bildiktir. Hâlbuki en çok okuduğum bir kitabın en çok okuduğum bir satırı bile bana bazen başka şeyler söyleyebilir, bu çok kıymetlidir. Yalnız onların böyle en mahrem taraflarını bile görebilmek için uzun bir beraberlik lazımdır.

Bu metin aşağıdaki sorulardan hangisine cevap niteliğindedir?

- A) Kitapları izin için özel yapan şey nedir?
- B) Eşyalarınızın dili olsa sizce neler söylerlerdi?
- C) Odanızda yalnız kaldığınızda neler düşünürsünüz?
- D) Kitaplarınızda geçen eşyaları konuşturur musunuz?